

12. april 2019

AJC-026-015

Danske Forlags beretning

April 2018 – marts 2019

Temaer

Bestyrelsens beretning for april 2018 - marts 2019	2
Danske Undervisningsforlags beretning april 2018 – marts 2019	10
Medlemsmøder	18
Medlemmer af bestyrelse og forretningsudvalg	19
Repræsentanter i udvalg m.v.	20
Medlemmer	22

Bestyrelsens beretning for april 2018 - marts 2019

Læsning

Litteraturen er en vigtig del af vores kulturelle og demokratiske dannelse, og flere undersøgelser viser de positive effekter af læsning af litteratur ikke mindst i forhold til børn og unges udvikling og brud med social arv. Læsning er en grundforudsætning for uddannelse, og en stor engelsk undersøgelse har dokumenteret, at lystlæsning har større betydning for børns udvikling end deres forældres uddannelsesniveau. Læsning af litteratur er samtidig en grundlæggende forudsætning for forlagsbranchen.

I 2017 offentliggjorde Kulturstyrelsen undersøgelsen *Børns Læsning 2017*, som viser, at de 9-13-årige generelt læser mindre i fritiden, og ultimo 2017 viste den internationale Pirls-læseundersøgelse, at danske elever læser signifikant dårligere end i 2011. Pirls viser også, at danske elevers læseglæde – sammen med de svenske børns – er lavest blandt alle. Kun 20 procent af de danske elever siger, at de »rigtig godt kan lide at læse« mod 43 procent internationalt.

Danske Forlag mener, at der er en væsentlig samfundsinteresse i, at børn og unge læser, og vi anbefaler derfor, at der fra politisk side tages initiativ til en stabil og langsigtet strategi for læsefremmende initiativer.

I foråret 2018 indledte Danske Forlag et samarbejde med Danmarks Biblioteker, som har taget initiativ til at samle en række aktører, om at lave input til en national læsestrategi. Sammen med repræsentanter fra bl.a. bibliotekerne, forfatterne, skoleeleverne, BUPL, forskere m.fl. arbejder Danske Forlag med udgangspunkt i temaerne tilgængelighed, læsekultur i en analog og digital verden, fagprofessionelles rolle samt forældres rolle med input til, hvordan vi får alle børn til at læse mere af lyst.

Som et første skridt i den rigtige retning foreslog regeringen i efteråret 2018 en 3-årig læsekampagne som en del af folkeskoleudspillet. Danske Forlag hilste det velkommen, at regeringen i sit folkeskoleudspil ønsker at reducere antallet af svage læsere ved at øge læselyst og sætte fokus på læseundervisning og faglig læsning gennem hele skoleforløbet. Regeringen skrev bl.a., at gode læseevner er en forudsætning for tilegnelse af viden og færdigheder i andre fag. Se regeringens udspil: Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed.

Men problemet med børns dalende læselyst kan ikke løses i skoleregi alene. Det kræver en indsats fra alle, der har med børn at gøre. Derfor fortsætter Danske Forlag det politiske arbejde for at få en national læsestrategi.

Ophavsretten

Ophavsretten er en helt fundamental rammebetingelse for forlagsvirksomhed og derfor et af foreningens hovedindsatsområder. En grundlæggende forudsætning for forlagenes investeringer i nyt indhold er tillid til, at den ophavsretlige beskyttelse giver mulighed for at kapitalisere på investeringerne. Ophavsret er en forudsætning for vækst og innovation i forlagsbranchen.

EU har som led i realiseringen af EU's digitale indre marked igangsat et større reformarbejde, som sigter mod en harmonisering af de ophavsretslige regler. Reformplanerne på hhv. uddannelses- og biblioteksområderne vil kunne få mærkbare konsekvenser for forlagenes Copydan-indtægter samt for mulighederne for at opbygge et bæredygtigt og innovativt e-bogsmarked. Danske Forlag har siden reformarbejdets igangsætning arbejdet med at fortælle både nationale og EU-beslutningstagere om reformplanernes betydning for fremtidige investeringer i dansk litteratur og læremidler.

I Danske Forlag har vi i 2018 fortsat samarbejdet med andre autor-, udgiver- og producentorganisationer om at synliggøre, at de modeller, vi har i Danmark, og som er baseret på aftaler og aftalelicenser, fremmer den digitale udvikling og fremmer skabelsen af ny litteratur og læremidler samt nye innovative tjenester. Vi har prioriteret at arbejde for en fælles dansk holdning blandt rettighedshaverorganisationerne og tror, at det er en ikke uvæsentlig årsag til, at der blandt danske politikere er udtrykt enstemmig opbakning til aftalebaserede modeller.

Danske Forlag har valgt at fokusere på, at:

- aftalebaserede løsninger respekteres i bestemmelserne om brug af værker i undervisning
- der betales rimeligt vederlag for brug af værker i undervisning
- det bliver lovfæstet, at forlag, der har erhvervet rettigheder fra forfattere, også har en ret til en andel af kompensationen ved vederlagsordninger, og at
- aftalefrihed bevares i aftaleforholdet mellem forlag og forfattere.

Den 26. marts stemte EU-Parlamentet ja til det nye ophavsretsdirektiv. Direktivet er komplekst, og derfor er vi langt fra 100 % tilfredse med alt indholdet i direktivteksten. Men vi synes, at der samlet set er tale om et fornuftigt kompromis. Det gælder for vores vedkommende ikke mindst i forhold til:

- at der skabes en balance mellem undervisningsinstitutioners digitale behov og hensynet til, at de forfattere og forlag, som skaber det undervisningsmateriale, der skal uddanne kommende generationer, skal have en rimelig betaling, hvis de fortsat skal kunne producere kvalitetsindhold.
- at direktivet anerkender aftalelicensen, som er en bred dansk mærkesag, som en fornuftig måde at licensere rettigheder. Dvs. at vi kan opretholde Copydan-aftalerne og dermed de vederlag, vi får fra Copydan Tekst og Node.

- at der i direktivet bliver skabt et klart bedre grundlag end i dag for at kræve, at tjenester som YouTube skal agere i overensstemmelse med almindelige, sunde retsprincipper og enten betale for brug af indhold, de ikke selv har skabt, eller sikre, at det ikke ligger på deres platform. Det har man fået slået fast på en fin måde, der ikke hindrer hverken brugerne eller nye startups i at udnytte mulighederne på det digitale marked.

Medlemsstaterne får to år til at implementere direktivet i national lov. Vi forventer derfor et høringsudkast fra Kulturministeriet i sommeren 2020, fremsat lovforslag i Folketinget i oktober 2020 og endelig vedtagelse i december 2020. Danske Forlag vil i den proces arbejde aktivt for at sikre forlagenes interesser.

I 2018 har en hollandsk domstol anlagt en præjudiciel sag ved EU-domstolen, som handler om, hvorvidt det er lovligt at videresælge "brugte" e-bøger (det såkaldte konsumptionsprincip). Det er en sag, som selvsagt kan få afgørende betydning for mulighederne for videreudviklingen af et bæredygtigt kommercielt bogmarked. Sammen med Dansk Forfatterforening, Danske Skønlitterære Forfattere og Dansk Journalistforbund rettede Danske Forlag før sommerferien 2018 henvendelse til Kulturministeriet med opfordring til at forberede en skriftlig udtalelse fra den danske regering til EU-Domstolen. Vi pegede på, at der ikke i EU-lovgivningen er hjemmel til at udvide konsumptionsprincippet til også at omfatte digitale filer med f.eks. litteratur, og at en udvidelse af konsumptionsprincippet vil have så indgribende konsekvenser for store dele af markedet for kulturprodukter, at beslutningen skal tages i det politiske system med de indbyggede demokratiske og oplysende høringer i form af impact assessments m.m. og ikke af EU-domstolen. Det var derfor positivt, at Kulturministeriet før sommerferien meddelte Folketingets Kulturudvalg, at regeringen vil afgive indlæg i sagen til støtte for rettighedshaverne. Sagen blev domsforhandlet den 2. april ved EU-domstolen, hvor den danske stat sammen med 6 andre medlemsstater afgav mundtligt indlæg til støtte for, at videresalg ikke skal være muligt. Der vil formentligt gå ca. 9-12 måneder før endelig dom.

Beskyttelse af rettigheder

Danske Forlag er medlem af [RettighedsAlliancen](#), så håndhævelse af medlemmernes digitale rettigheder på internettet kan varetages professionelt i samarbejde med andre kreative brancher. Direktør Christine Bødtcher-Hansen er formand for RettighedsAlliancens bestyrelse. Også i forhold til det politiske arbejde med at få styrket rammerne for håndhævelsen af rettighederne på internettet er det en stor fordel og styrke, at de kreative brancher står samlet.

RettighedsAlliancen har gennem flere år arbejdet intensivt for at få etableret en IP-taskforce hos Bagmandspolitiet. Derfor var det en stor sejr for rettighedshaverne, at justitsministeren i foråret 2018 meddelte, at der nu etableres en permanent IP-taskforce. Det betyder en markant styrkelse af mulighederne for at håndhæve ophavsrettigheder på internettet, og at der nu kan ske en strafferetlig håndhævelse af denne voksende kriminalitetsform. Bagmandspolitiet får ressourcer i form af efterforskere og anklagere, som skal opbygge kompetencer til at forfølge IP-kriminalitet. I 2018 har Bagmandspoli-

tiet taget to sager op vedr. ulovligt salg af digitale studieboøger. I den ene sag foretog Bagmandspolitiet på baggrund af en anmeldelse fra RettighedsAlliancen en aktion mod en distributør af ulovlige studieboøger via bl.a. pensum.dk. Der var tale om en distributør, der flere steder og over en længere periode havde udbudt ca. 40 titler, og som formodentligt har solgt flere hundrede eksemplarer.

Det er især på studieboogsområdet, at branchen er udfordret med ulovlig kopiering. Se nærmere herom i Danske Undervisningsforlags beretning nedenfor, som i 2018 har haft særligt fokus på kampagnen Os Der Elsker Viden.

Der har også været tilfælde, hvor de delte lærebøger stammer fra Nota (Nota er en institution under Kulturministeriet, der producerer og udlåner tekster, der er gjort tilgængelige for mennesker med læsehandicap). Nota har på opfordring fra Danske Forlag lavet en aftale med RettighedsAlliancen om løbende stikprøver, hvor det undersøges, om delte filer stammer fra Notas brugere. Endvidere er Danske Forlag i dialog med Nota for at styrke sikkerheden omkring Notas filer.

Med henblik på forlagenes eget arbejde med at forebygge ulovlig kopiering har Danske Forlag i samarbejde med Publizon lavet en række anbefalinger om beskyttelse og information om, hvad der er lovligt ift. deling. Notatet indeholder opmærksomhedspunkter, som det enkelte forlag kan overveje i forbindelse med salget af e-bøger og lydbøger.

Verdens højeste bogmoms

Med 25 % moms på bøger har Danmark verdens højeste bogmoms. I forbindelse med vedtagelsen af et nye EU-direktiv, som giver medlemslandene ret til at anvende reduceret moms på digitale bøger, aviser og tidsskrifter, udtalte kulturministeren bl.a., at selvom der ikke på nuværende tidspunkt er lagt op til at udvide momsfratagelsen til e-bøger og e-magasiner, så vil Kulturministeriet senere i år se på området. Udtalelsen var en konkret anledning til, at Danske Forlag sammen med Dansk Forfatterforening henvendte sig til kulturminister Mette Bock og gjorde opmærksom på, at vi i Danmark har verdens højeste moms på bøger. Vi opfordrede til, at bøger blev medtaget i den analyse af det konkurrencemæssige samspil mellem de traditionelle nyhedsmedier og magasiner, som parterne bag medieforliget har aftalt skal udføres i efteråret 2018. Dette blev afvist af kulturministeren med henvisning til, at regeringen generelt finder, at et neutralt momssystem med én momssats bedst sikrer lige konkurrence samt indebærer færrest administrative og erhvervsøkonomiske byrder.

Danske Forlag mener, at momsen på bøger bør være 0 %. Det er u hensigtsmæssigt at lægge høje afgifter på læsning af litteratur og lærebøger, fordi vi som samfund har interesse i, at folk læser. Læsning har stor betydning for uddannelse, social mobilitet, jobmuligheder og dannelse og er en forudsætning for vores demokrati.

Tilgængelighed for syns- og læsehandicappede

Digitaliseringen og det stigende kommercielle udbud af e-bøger og lydbøger giver nye forbedrede muligheder for at give de syns- og læsehandicappede adgang til litteraturen og lærebøger, og det er åbenbart, at disse nye muligheder skal udnyttes.

Sideløbende med at det kommercielle udbud er øget kraftigt i Danmark, har der dog i international sammenhæng været et øget pres på at skabe undtagelser til ophavsretten, således at institutioner m.fl., der betjener de læsehandicappede, får øgede muligheder for at gøre litteraturen tilgængelig uden forudgående aftaler med forfattere og forlag. Danske Forlag har sammen med forfatterforeningerne gennem flere år arbejdet for anerkendelse af, at forfattere og forlag også skal have betaling fra staten, når litteratur og lærebøger stilles til rådighed for de læsehandicappede på samme måde som dem, der leverer software, hardware m.m., får fuld betaling for deres leverancer.

I februar 2018 fremsatte kulturministeren et lovforslag om implementering af det EU-direktiv, som implementerer den internationale såkaldte Marrakesh-traktat. I den danske regerings forhandlinger i EU om direktivet var det holdningen, at undtagelsen til at fremstille og tilgængeliggøre læsehandicap-egnede formater ikke skulle gælde, hvis der allerede på markedet var et kommercielt tilgængeligt eksemplar. Dette mente Danske Forlag gav god mening både ud fra almindelige samfundsmæssige ressourcebetragtninger, men også fordi det ville skabe et incitament for markedet til at udgive tilgængelige eksemplarer. Kulturministeriet vurderede imidlertid ikke, at det endelige direktiv gav hjemmel til at indsætte denne begrænsning til undtagelsen, så undtagelsen i det fremsatte lovforslag blev bred. Til gengæld er der i den danske lov, som trådte i kraft i oktober 2018, et krav om vederlag til rettighedshaverne.

Danske Forlag har i efteråret 2018 sammen med forfatterforeningerne og Copydan indledt forhandlinger med Nota om en vederlagsmodel for Notas udlån af e-bøger og lydbøger til de læsehandicappede. Vi har konstateret, at parterne står langt fra hinanden både i forhold til vederlagsmodel og i forhold til vederlagets størrelse. Derfor vil sagen blive indbragt for og afgjort i Ophavsretslicensnævnet.

Sideløbende har Danske Forlag været i dialog med Nota om en samarbejdsaftale om sikkerhed for filerne. Danske Forlag og Nota har allerede en sådan aftale, men da det eksplicit er et krav i lovgivningen, at filerne skal sikres mod ulovlig brug, og da teknologien hele tiden udvikler sig, pågår der en ny dialog. Sikkerheden er vigtig, da der især på studiebogsområdet foregår massiv ulovlig kopiering.

Viden om branchen

Forlagenes omsætning

Danske Forlags årsstatistik over forlagenes omsætning bliver først offentliggjort efter årsberetningen.

Danske Forlag har været medinitiativtager til at få nedsat et uafhængigt litteraturpanel under Kulturministeriet, som skal følge udviklingen på det danske bogmarked, indsamle statistik og komme med forslag til forbedringer af statistikken. I 2018 nedsatte kulturminister Mette Bock et nyt Bogpanel.

Danske Forlag bifalder, at panelet bl.a. skal have øget fokus på børn og læsevaner.

Bog-og Litteraturpanelets rapporter

Litteraturpanelet offentliggjorde i efteråret 2018 den fjerde samlede oversigt over Bogen og Litteraturens Vilkår 2017. Rapporten viser bl.a. at der udkommer stadig flere nye titler (ikke mindst pga. vækst i selv- og medudgiverforlag), men mængden af tid, der bruges på læsning, er for nedadgående. Specielt i den erhvervsaktive aldersgruppe 30-49 år og blandt de højtuddannede. Der er flere, som slet ikke læser skønlitteratur. Panelet peger på, at det nok især skyldes skærpet kamp om forbrugernes opmærksomhed, hvor litteraturlæsning er under pres fra film-, tv-streaming, sociale medier m.m. Lydbøger har succes, fordi det er et fleksibelt format. Panelet konkluderer bl.a., at "sandsynligheden for, at en titel overhovedet når frem til læseren og faktisk bliver læst eller lyttet til, bliver successivt mindre, og der kræves derfor en større indsats for at gøre læserne opmærksom på den enkelte titel." Ift. e-bøger konstateres det igen, at de ikke for alvor er slået igennem, og at den fysiske bog fortsat lever i bedste velgående. I forbindelse med offentliggørelsen af rapporten udtalte kulturminister Mette Bock:

"Litteratur er vigtigt for os som individer og samfund. Gennem litteraturen forstår vi hinanden og verden på nye måder, og litteraturen er med til at flette fælles kulturelle rødder."

En del af Bog-og Litteraturpanelets arbejde er at afdække udvalgte områder. I april 2018 offentliggjorde panelet rapporten **FORANDRINGER I FORLAGSBRANCHEN** - med særligt henblik på de små forlags aktuelle status og betydning. Rapporten viser, at de små forlag, som er boomet de seneste 15 år, har vigtig betydning for det litterære kredsløb i Danmark. Boomet i små forlag skyldes især, at digitaliseringen har gjort bogproduktion billigere, og at de sociale medier har muliggjort alternativ markedsføring. Men de små forlag oplever samtidig, at det er svært at nå ud til læserne, særligt fordi litteraturen bliver omtalt mindre i de traditionelle medier, biblioteksbestanden er faldende og der er tilbageholdenhed hos boghandlerne ift. at lagerføre den smalle kvalitetslitteratur. De små forlag bygger derfor på idealistiske ejere og ansatte, som er parat til at arbejde for en meget lav løn eller frivilligt, og de er helt afhængige af støtte fra Statens Kunstfond, Nordisk Råd og private fonde samt alternative udstillingskanaler og infrastruktur som Lille Bogdag, Boghandel/skifter, performances, oplæsninger, debatter m.m.

[Se rapporten her](#)

Salgsstatistik

Kulturministeriet og Danmarks Statistik har taget initiativ til igangsætning af et pilotprojekt, som skal afdække, om der er mulighed for at lave en salgsstatistik over salget af bøger i Danmark. Danske Forlag hilser initiativet velkommen, da en salgsstatistik ville være en markant forbedring af bogmarkedets statistiske grundlag. Der er nedsat en følgegruppe, hvor Danske Forlag er repræsenteret, og vi håber, at pilotprojektet kan igangsættes i løbet af 2019.

Danskernes Bogkøb 2018

Danske Forlag og Boghandlerforeningen offentliggør den årligt tilbagevendende analyse over danskernes bogkøb. Analysen offentliggjort i foråret 2018 viser bl.a., at 21,3 % af de adspurgte købte deres sidste bog i en fysisk boghandel, 12,3 % fik den som gave, og 11,4 % lånte den fysisk på biblioteket, mens 2 % lånte den på eReolen.

[Danskernes Bogkøb Resultater 2018](#)

[Danskernes Bogkøb Udvikling 2017-2018](#)

[Danskernes Bogkøb Tendenser 2001-2018](#)

Branchens metadata

I takt med at søgningen efter og salg af litteratur og lærebøger i stigende grad foregår online, stiger behovet for højere kvalitet af metadata. Danske Forlag har siden 2015 arbejdet med indførelsen og udbredelsen af det internationale klassifikationssystem Thema som erstatning for Boghandelens Varegrupper, der er en begrænset dansk klassifikation.

Danske Forlag har nedsat en national Thema-gruppe, hvor repræsentanter fra forlag, forhandlere, DBK og Publizon jævnligt mødes for at fremme brugen samt kvaliteten af Thema. For at højne både kvantitet og kvalitet har gruppen afgivet [anbefalinger til DBK](#), som administrerer Bogportalen, som er den brugergrænseflade, som både forlag og boghandlere benytter. Generelt har gruppen udtrykt en stigende tilfredshed med kvaliteten af Thema-koderne. Der er dog fortsat en del titler uden Thema-koder, så bestyrelsen har i 2018 været i dialog med DBK, som har oplyst, at det forventes, at det gøres obligatorisk at inddatere Thema-koder i Bogportalen primo 2019.

Det har ligget i naturlig forlængelse af arbejdet med at højne kvaliteten af metadata, at Danske Forlag har nedsat en dansk ONIX-gruppe, som skal arbejde med at standardisere udvekslingen af metadata. Gruppen er ligesom Thema-gruppen bredt sammensat af repræsentanter fra forlag, forhandlere, Publizon og DBK m.fl. Gruppen har i 2018 færdiggjort arbejdet med at lave et dansk subset for ONIX.

Branchetræf med boghandlerne

Danske Forlag og Boghandlerforeningen afholdt det tredje branchetræf i maj 2018 i Nyborg, hvor 160 boghandlere, forlag og andre med interesse i den danske bogbranche mødtes og blev inspireret af faglige oplæg. Der var bl.a. oplæg fra Flemming Møldrup (DR og Maerkcph) om bogens rolle i fremtidens samfund, Poul Madsen om Ekstra Bladets digitale transformation og Jesper Friis (Lagkagehuset) om at skabe et hul i markedet. Der var generelt meget stor tilfredshed med arrangementet, og over 90 % af

deltagerne var ”tilfredse” eller ”meget tilfredse” med træffet. Foreningerne har derfor besluttet, at der også i 2020 vil blive arrangeret et branchetræf, og er i gang med forberedelserne.

Moms på forfattervederlag

Foreningen blev opmærksom på, at forlagene igennem en årrække har behandlet spørgsmål om moms af forfatter-, oversætter-, illustratorm.fl. honorarer forskelligt. Foreningen besluttede derfor at indhente et advokatresponsum fra Plesner, der kan tjene som vejledning ift. at opnå en korrekt og ensartet praksis. En gruppe af repræsentanter fra forskellige medlemsforlag mødtes med advokat og forfatterforeninger, og i efteråret 2018 udsendte Danske Forlag responsumet til medlemmerne og afholdt et medlemsmøde, hvor Plesner besvarede spørgsmål fra medlemmerne.

Dansk Fællesstand på Frankfurt Bogmessen

De seneste par år har der ikke været en dansk fællesstand på verdens største bogmesse i Frankfurt. På opfordring fra nogle af de store forlag, som har haft individuelle stande, men som ønskede en fællesstand, ansøgte Danske Forlag i november 2018 Kunstfonden om støtte til etablering og drift af en dansk fællesstand. Kunstfonden bevilligede ca. 130.000 kr. til etableringsomkostninger og 100.000 kr. i underskudsgaranti til driften. Midlerne fra Kunstfonden skal bl.a. sikre, at også mindre forlag skal have mulighed for at deltage på fordelagtige vilkår. Det betyder, at der vil være en dansk fællesstand, når Frankfurt Bogmessen løber af stablen i oktober 2019. Der blev afholdt medlemsmøde i februar 2019, og der har vist sig at være interesse for standen, som har fået tilmeldinger fra 16 forlag.

Internationalt arbejde og netværk

I forhold til hovedparten af de områder, som foreningen beskæftiger sig med, har foreningen stor glæde af et tæt internationalt, europæisk og nordisk samarbejde og netværk. Foreningen bliver velorienteret om, hvad der rører sig internationalt, og det er helt afgørende viden, når der skal navigeres i det nationale politiske system. Samtidig bidrager den tætte dialog med forlæggerforeninger i andre lande med inspiration og argumenter for, hvordan man gør tingene andre steder.

Samarbejdet med den europæiske forlæggerforening, FEP, har i 2018 haft fortsat fokus på Kommissionens reform af ophavsretten og implementering af Marrakesh-direktivet om tilgængelighed for syns- og læsehandicappede. FEP har i forbindelse med ophavsretsreformen været en meget markant spiller ift. at synliggøre forlagenes interesser over for Kommissionen og Parlamentet.

Den internationale forlæggerforening, IPA, har haft stor fokus på at udbrede forståelsen for ophavsrettens betydning for skabelsen af ny litteratur og læremidler og har i 2018 med den norske forlæggerforenings direktør, Kristenn Einarsson, i spidsen fortsat arbejdet med at sætte forlagenes ytringsfrihed på dagsordenen.

Danske Undervisningsforlags beretning april 2018 – marts 2019

Danske Undervisningsforlags årsberetning omhandler områder, som har særlig betydning for undervisningsforlagene. En række temaer med stor betydning for danske undervisningsforlag er tværgående for forlagsbranchen, og derfor allerede omtalt i bestyrelsens beretning. Det gælder f.eks. EU's reform af ophavsretten, hvor aftalelicensmodellen har været udfordret, samt forhandlinger med Nota om vederlag for udlån af e-bøger og lydbøger til læsehandicappede.

Ulovlig kopiering af lærebøger

Ulovlig kopiering og deling af lærebøger er fortsat et fokusområde i Danske Undervisningsforlag. Vi ser desværre stadig en stigning i antallet af sager om ulovlig kopiering på internettet. Vi samarbejder tæt med RettighedsAlliancen om at behandle sagerne.

Ofte handler sagerne om, at digitale udgaver af lærebøger deles blandt studerende i lukkede grupper på fx Facebook. Her løses sagerne oftest ved en direkte henvendelse til de studerende, der har tilgængeliggjort lærebøgerne, og hvis der er en forbindelse til uddannelsesstedet, fx hvis der er tale om en facebookgruppe særligt tilknyttet et bestemt uddannelsessted, bliver ledelsen på det pågældende sted også orienteret om krænkelserne og opfordret til at håndtere sagen og sætte forebyggende tiltag i værk.

Vi har desværre også sager, hvor der er tale om organiseret kriminalitet. Her er vi afhængige af politiet for at få sagerne løst, og vi har desværre ofte måttet konstatere, at politiet har for få ressourcer til at håndtere den type sager, og at det kræver en særdeles vedholdende og offensiv indsats fra RettighedsAlliancen at få sagerne behandlet.

I februar 2019 lykkedes det at få et gennembrud i to sager, hvor Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), også kaldet Bagmandspolitiet, sigtede to mænd for salg af ulovligt kopierede lærebøger. Studerende fra hele landet har overført penge til de to kopi-sælgere og har efterfølgende fået tilsendt en pdf-fil med en komplet udgave af de pågældende bøger. Sagerne efterforskes stadig, men den ene mand menes at have kopieret og solgt 50 forskellige slags lærebøger til blandt andet lærerstudiet, og den anden mand menes at have kopieret og solgt cirka 25 forskellige bøger hovedsageligt inden for økonomi, finans og markedsføring. Det vides endnu ikke, hvor mange ulovlige eksemplarer der er fremstillet og solgt af hver af de pågældende lærebøger.

Udover at få selve sagen behandlet har RettighedsAlliancen også arbejdet på at få politiet til at tage ansvar i forhold til at kommunikere sagerne ud, så de også kan få en præventiv effekt. Dette lykkedes også denne gang, hvor Bagmandspolitiet udsendte en pressemeddelelse om sagen. Af denne fremgik, at det måske kan være nok så fristende at købe ulovligt kopierede lærebøger på nettet, når man

som studerende har et stramt budget, men det er både ulovligt at kopiere og sælge bøgerne samt at købe dem. I pressemeddelelsen oplyser Bagmandspolitiet også, at de ikke vil udelukke, at der kan komme lignende aktioner fremadrettet. Sagen gav anledning til omtale i flere landsdækkende og lokale medier.

I 2018 tog RettighedsAlliancen også et ekstra skridt i retning af at forebygge børns ulovlige adfærd på internettet med projektet NUDGEIP. Formålet med projektet er at øge bevidstheden om, hvordan man undgår ulovlige internetsider hos børn i alderen 12-16 år. Aldersgruppen skal tilskyndes til at undgå ulovlige internetsider ved blandt andet at skabe større forståelse for, hvilke konsekvenser brug af ulovlige sider medfører. RettighedsAlliancen er projektansvarlig for NUDGEIP, og projektet er udviklet i samarbejde mellem Alinea/Egmont og adfærdseksperterne /KL.7.

Os Der Elsker Viden

Forebyggelse af ulovlig kopiering stod fortsat højt på agendaen i det forgangne år, særligt i regi af kampagnen Os Der Elsker Viden, som Danske Forlag i samarbejde med RettighedsAlliancen og en række brancheaktører udviklede og lancerede i 2017. Som udgangspunkt skulle kampagnen løbe til og med 2019, men i foråret 2019 blev det besluttet at forlænge kampagnen med yderligere to år ved hjælp af ufordelbare erhvervsmidler fra Copydan Tekst & Node.

Kampagnens formål er fortsat at øge studerendes viden om lovlig og ulovlig kopiering - og få dem til at holde op med at dele fysiske og digitale studiebooks ulovligt. Kampagnen arbejder med tre hovedbudskaber:

- De studerende skal oplyses om, at det er ulovligt - og skal have serveret værktøj og viden til lettere at kunne skelne mellem lovlig og ulovlig kopiering.
- De studerende skal få en forståelse af, at det i sidste ende går ud over dem selv, deres faglighed og studiemiljø, hvis de deler studiebooks ulovligt.
- De studerende skal guides til at bruge de lovlige alternativer på en måde, så de oplever, at det er både rimeligt og fornuftigt.

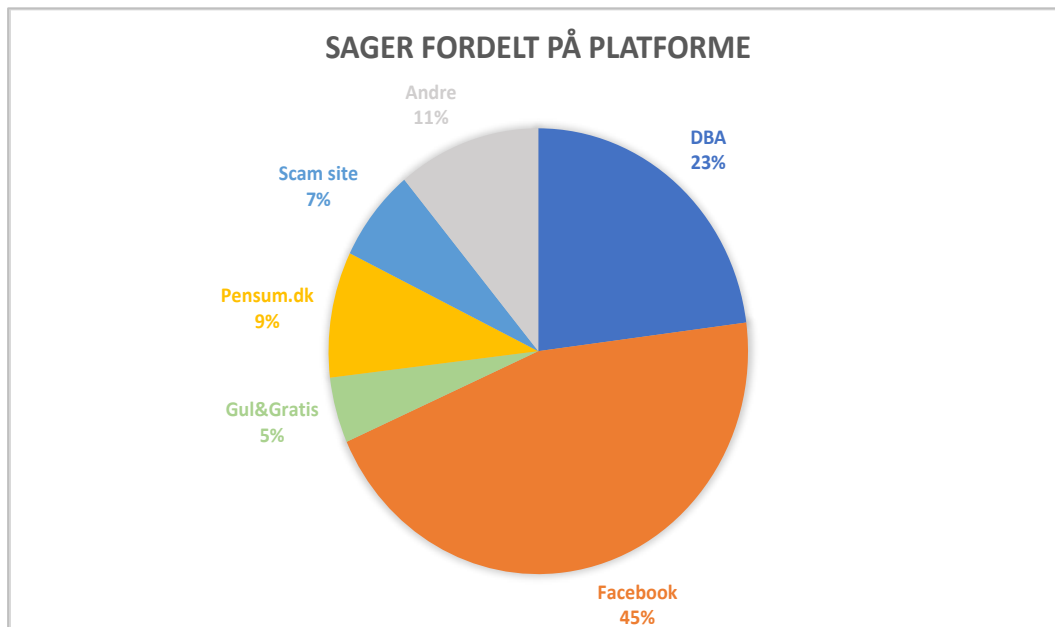
Kampagnen indeholder en kampagnenhjemmeside, der guider de studerende til lovlig kopiering og køb af studiebooks. Samtidig giver kampagnen universiteter, biblioteker og boghandlere en platform at kommunikere til de studerende fra. Kampagnen består også af en facebookkampagne og Googleannoncer. Desuden er der udviklet en materialepakke til download i form af logoer til både off- og onlinebrug, en mini-designguide, bogmærker samt en guide til regler om kopiering af studiebooks.

RettighedsAlliancen har afsat en kommunikationsmedarbejder på deltid til at udvikle og drifte kampagnen. Medarbejderen har bl.a. fokus på at få uddannelsesinstitutionerne til at engagere sig i kampagnen og tage aktivt afstand fra ulovlig kopiering. Det er en svær opgave, men det går fremad, og der er dialog med mange uddannelsesinstitutioner. Der er indgået samarbejder med bl.a. SDU, AAU, RUC, EA Dania, UC Lillebælt og CPH Business. Derudover er der etableret et vigtigt samarbejde med Pensum.dk, hvor mange krænkelser finder sted.

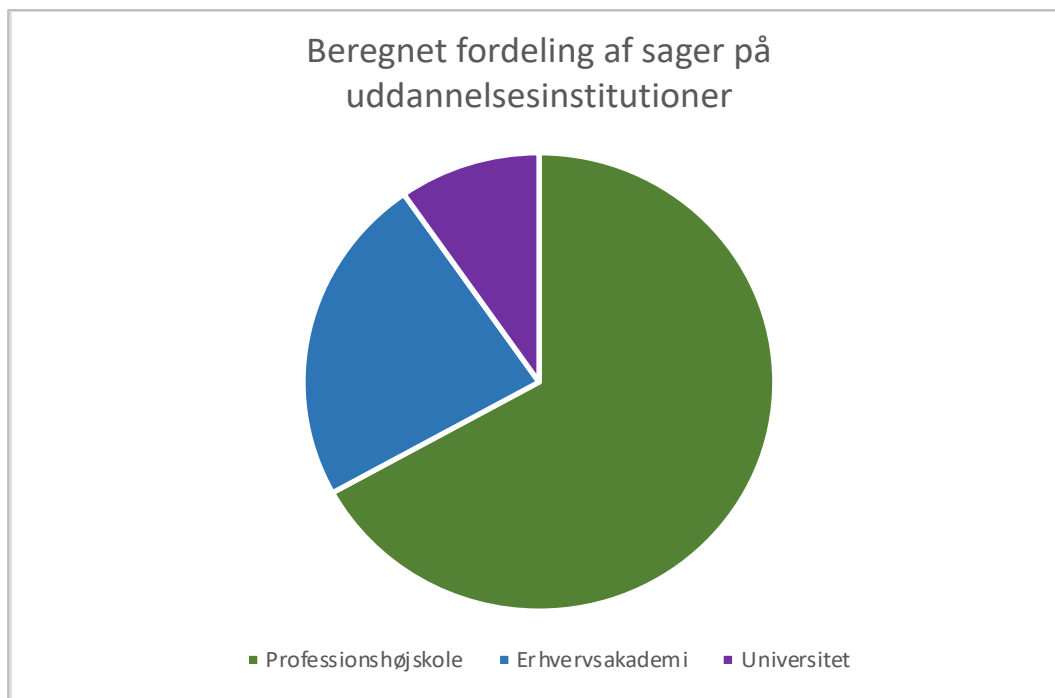
RettighedsAlliancens medarbejdere arbejder også med monitorering af facebookgrupper, DBA og andre online platforme, hvor der foregår ulovlig deling af lærebøger. Monitoreringsarbejdet består i

- at holde sig orienteret om nye grupper og nye ulovlige delinger på Facebook og registrere dem for regelmæssigt at overvåge dem,
- at kontakte brugere og facebookgrupper, som er blevet indberettet af forlagene, samt brugere og facebookgrupper, som RettighedsAlliancen opdager ulovligt deler/sælger lærebøger,
- at få fjernet opslag om ulovlig deling/salg hurtigt og effektivt,
- at få spredt viden ud til mange på en gang, bl.a. ved at kontakte administratorer af facebookgrupper, hvor der ulovligt foregår deling/salg, og motivere dem til at dele viden med medlemmer og fjerne opslag om ulovlig deling af bøger.

Kampagnen blev lanceret ved studiestart august/september 2017, og seneste opgørelse fra ultimo marts 2019 viser, at der er registreret 1216 sager i alt, og at disse indeholder i alt 2158 krænkelser. Omkring halvdelen af sagerne kommer fra Facebook og en fjerdedel fra Den Blå Avis.

Tallene viser også, at studerende på professionshøjskoler står bag 67% af alle registrerede sager. Dernæst finder man erhvervsakademierne på 23% og sidst universiteter på 10%.

Der er løbende blevet arbejdet med at udvikle og tilpasse kommunikationen omkring kampagnen. Der er udviklet nye materialer i 2018, og de eksisterende er blevet optimeret. De erfaringer, som indsamles i løbet af kampagnen, bruges til konstant at holde kampagnen på sporet og tilpasse den til målgruppen. Flere forlag har også engageret sig i kampagnen med facebookopslag, breve til forfattere mv.

Øget anerkendelse af lærebøger

Forlagene oplever i stigende grad, at lærebøger og lærebogsskrivningen nyder mindre anerkendelse end tidligere, og at vilkårene for at skrive og udgive lærebøger er blevet vanskeligere. Det skyldes primært de videregående uddannelsesinstitutioners fokus på forskning og publicering af forskningsartikler blandt andet i relation til den bibliometriske forskningsindikator (BFI) og karriereudvikling. Danske Forlag har derfor i et samarbejde med Dansk Forfatterforening og UBVA skabt opmærksomhed om problemstillingen for at øge anerkendelsen af lærebøgerne. I første omgang har vi brugt kræfter på universitetsniveauet. Vi forventer på sigt, at en øget anerkendelse af lærebøger på universiteterne vil have en afsmittende effekt på lærebøger til andre videregående uddannelser.

Sidste år lykkedes det os at præge Udvalget om Bedre Universitetsuddannelser, så der i udvalgets anbefalinger stod, at universiteterne i højere grad skal anerkende værdien af at skrive lærebøger, at meritering af lærebøger kan fremme en god balance mellem forskning og uddannelse, og at meritering af lærebøger med fordel kan inddrages i det kommende meriteringsudvalg, som regeringen vil nedsætte. I forlængelse af det har vi arbejdet for, at der blev fulgt op på anbefalingerne, og at anerkendelse af lærebøger blev indskrevet i kommissoriet for Meriteringsudvalget, som blev nedsat i ef-

teråret 2018. Det lykkedes, og derfor kontaktede vi sammen med UBVA og Forfatterforeningen Meriteringsudvalget med vores synspunkter og forslag. Nu afventer vi meriteringsudvalgets rapport, som forventes offentliggjort maj 2019.

[Se Danske Forlags brev til meriteringsudvalget af 5. december 2018.](#)

It i folkeskolen

Danske Undervisningsforlag har fortsat haft stor opmærksomhed på de mange initiativer om digitale læremidler på folkeskoleområdet og aktivt bidraget til at udbrede kendskabet til medlemsforlagenes erfaringer og interesser. Offentlige myndigheder har, siden KL og regeringen igangsatte deres store digitaliseringsplan i 2011, haft stor fokus på markedet for digitale læremidler til folkeskolen, og det er erfaringen, at flere initiativer og reguleringer afspejler en lav forståelse for produkterne og markedet. Vi oplever derfor, at der træffes beslutninger med vidtgående konsekvenser på et løst og til tider urigtigt grundlag.

Brugerportalen

Regeringen og KL's fælles brugerportalinitiativ for folkeskolen udvikler sig løbende. Det inkluderer bl.a. en fælles digital udviklingsplan for folkeskolen og dagtilbud, herunder ny fælles infrastruktur, fastlæggelse af fællesoffentlige standarder og kommunalt indkøbte læringsplatforme, som understøtter kommunikation og planlægning af læring. Flere af Danske Undervisningsforlags medlemmer har beredvilligt stillet op til adskillige workshops og interviews i forbindelse med konkrete projekter og analyser, som KL og Styrelsen for It og Læring (STIL) har inviteret til.

Brugerportalinitiativet indeholder mange gode intentioner om styrket it i folkeskolen, men der er desværre risiko for, at brugerportalen medfører negative konsekvenser for fremtidens læremidler og undervisning. Det tekniske setup er fortsat så komplekst, at det svækker mindre forlag og dermed konkurrencen, og beslutningstagernes manglende opmærksomhed på rettighedsspørgsmål under udviklingen af brugerportalinitiativet har øget risikoen for, at lærerne kommer til at bryde ophavsretten ved deling af læremidler (se nedenfor afsnittet Ulovlig deling af forlagsproduceret indhold på læringsplatformene). Derudover er der opstået en ny udfordring med, at læringsplatformen Meebook tager betaling for tillægsydelse, som forlagene kan have brug for, når deres produkter skal præsenteres i Meebook. Selvom beløbene endnu er små, så vækker det bekymring for, om det bliver starten på en ny tendens. Danske Undervisningsforlag har løbende rejst vores bekymringspunkter og skabt opmærksomhed om konsekvenserne af Brugerportalinitiativet over for KL, undervisningsministeren og politikere.

Aula er også en del Brugerportalinitiativet, og i 2018 tog arbejdet med Aula for alvor fat hos KL/Kombit, som står for indkøbet og kravspecifikationen af Aula. I 2019 erstatter Aula Skoleintra og blive kommunikationsplatform for elever, forældre og ansatte. I 2020 vil Aula også blive taget i brug i dagtilbud. Målet er, at Aula skal være den samlede indgang til alle informationer vedrørende dagligdagen i skole og dagtilbud. Derfor vil Aula indeholde widgets, hvormed informationer eller funktioner fra andre tekniske løsninger som fx digitale læremidler kan tilgås. Forlag, der leverer digitale

læremidler til folkeskolen, har derfor mulighed for at udvikle widgets i samarbejde med kommunerne. Danske Forlag har været i dialog med Kombit om udviklingen af Aula og afholdt et medlemsmøde om det.

Ulovlig deling af forlagsproduceret indhold på læringsplatformene

I 2018 fremlagde Copydan Tekst og Node en undersøgelse fra en af læringsplatformene, der ikke overraskende viste, at lærerne deler forlagsproduceret indhold på tværs af skolerne. Lige siden KL annoncerede sine visioner om, at lærerne skal dele deres undervisningsforløb i læringsplatformene på tværs af skolerne, har Danske Forlag opfordret til, at der blev taget hånd om forlagsrettigheder. Dette har KL imidlertid siddet overhørig, og vi har derfor sammen med Dansk Forfatterforening, Copydan Tekst og Node samt BFU haft flere møder med KL for at finde løsninger på problemstillingen.

Danske Forlag vurderer, at en væsentlig del af den ulovlige deling finder sted, fordi KL har forsømt at oplyse lærerne om rammerne for deling på tværs af skolerne. KL har undervejs anerkendt, at det er et problem med den ulovlige deling, og der er indledt dialog mellem KL og Copydan for at undersøge mulighederne for at lave en Copydan-aftale, hvor skolerne mod vederlag får lovliggjort delingen. Samtidig har firmaerne bag læringsplatformene accepteret at indsætte pop up-bokse på læringsplatformene, der oplyser lærerne om reglerne for deling. I løbet af foråret 2019 vil Copydan Tekst og Node undersøge, om pop up-boksene har haft effekt.

Københavns Kommune og UNI-Login

I foråret 2018 meddelte Københavns Kommune, at man af sikkerhedsmæssige årsager ville ophøre med at bruge UNI-Login som identifikationsløsning til digitale læremidler på skolerne og i stedet anvende Azure AD. Dette var meget problematisk, da UNI-Login er kernen i den digitale infrastruktur på folkeskoleområdet og har været en forudsætning for en succesfuld digitalisering af undervisningen. Det er vigtigt, at alle aktører, både brugere og leverandører, bakker op om UNI-Login. Desuden var det vores vurdering, at hvis Københavns Kommune ophører med at bruge UNI-Login, vil andre kommuner gøre det samme, og der vil opstå flere individuelle kommunale løsninger. Danske Forlag tog derfor initiativ til en seriøs dialog med Københavns Kommune og Styrelsen for It og Læring (STIL), så der kunne findes en løsning. Vi pressede på for, at kommunen fortsat skulle bruge UNI-Login, og at STIL skulle tilbyde dem en mere sikker løsning. Efter flere møder og mailudvekslinger over et halvt års tid lykkedes det at lande sagen således, at kommunen fortsætter med UNI-Login, og at de sikkerhedsændringer, Københavns Kommune implementerer, ikke vil påvirke forlagene og digitale læremidler.

Offentligt indkøb af digitale læremidler

KL har de seneste år interesseret sig mere og mere for kommunernes indkøb af digitale læremidler. KL vil gerne effektivisere og opnå, at kommunerne har flest mulige valgmuligheder til lavest mulige pris. Danske Forlag følger nøje de projekter, KL sætter i søen, da de har stor betydning ikke bare for leverandører af digitale læremidler, men for hele forlagsmarkedet på grundskoleområdet.

KL's pilotforsøg med alternativ indkøbsmodel for digitale læremidler

I efteråret 2018 meddelte KL, at KL vil lancere et pilotforsøg med en alternativ indkøbsmodel for digitale læremidler. KL oplyste, at forsøgets formål bl.a. er at sikre et varieret og mangfoldigt udbud af læremidler, og at den enkelte underviser skal have adgang til alle digitale læremidler på markedet.

Danske Forlag bakker naturligvis op om, at der fortsat skal være et varieret og mangfoldigt udbud af læremidler, men forsøget rejser en række problemstillinger, som Danske Forlag har rejst over for KL. Pilotforsøget vil bl.a. omfatte kommunerne Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Gladsaxe og Sorø, og KL har oplyst, at det er intentionen, at forsøgskommunerne lægger deres digitale indkøb i modellen. Dermed vil forsøget udgøre en stor del af markedet for digitale læremidler. På møder hos KL har både små og store leverandører advaret om, at den skitserede flatrate-model vil have en indgribende indflydelse på markedsudviklingen med negative følger for både kvaliteten og innovationen i de digitale læremidler. Det reelle problem er, at indkøbene af digitale læremidler i flere kommuner er blevet centraliseret, og at indkøberne har bundet sig til én leverandør for dermed at opnå store rabatter. Og når man binder sig til én leverandør for at opnå en stor rabat, afgiver man noget fleksibilitet. Danske Forlag har flere gange opfordret KL til at indlede en konstruktiv dialog med forlagene om, hvilke reelle udfordringer der er i markedet, samt hvordan de løses bedst muligt, uden at det får negative konsekvenser for kvaliteten i undervisningen.

Se Danske Forlags breve til KL af 20. november 2018, 7. januar 2019 og 6. marts 2019.

SKI – dynamisk indkøbsmodel for digitale læremidler

Danske Forlag har siden 2017 været i dialog med SKI om markedet for indkøb af digitale læremidler, og SKI har meddelt, at de vil lade indkøb af digitale læremidler indgå i et dynamisk indkøbssystem, som bl.a. muliggør, at nye leverandører løbende kan komme med i aftalen. I februar 2019 havde Itwatch et interview med SKIs direktør, hvor der blev fremsat en række påstande og postulater om markedet for digitale læremidler. Interviewet gav anledning til, at Danske Forlag rettede henvendelse til SKI og påpegede, at der i forbindelse med regeringens og KL's strategi for at digitalisere folkeskolen de seneste par år har været en række offentlige initiativer omkring implementering af læringsplatforme, krav til standarder m.v., som har gjort det vanskeligt og dyrt særligt for de små forlag at være på markedet. Det er noget, som Danske Forlag løbende har påpeget over for Undervisningsministeriet og KL. Men generelt er det branchens opfattelse, at markedet for digitale læremidler er et velfungerende marked med en høj grad af konkurrence. Interviewet i Itwatch indeholdt en række fejlagtige antagelser omkring markedet, og Danske Forlag udtrykker i brevet bekymring for, om det kan få betydning for det udbud, SKI er ved at sammensætte, at flere af præmisserne omkring markedsforholdene tilsyneladende er forkerte.

Se Danske Forlag og BFU's brev af 20. februar 2019 til SKI.

Den 4. marts 2019 afholdt Danske Forlag et velbesøgt medlemsmøde med SKI om det forestående udbud. SKI oplyste bl.a., at aftalen kun vil vedrøre grundskolen, og at den vil være frivillig. Den forventes at være klar til oktober 2019, og der vil løbende være dialog med leverandørerne, hvilket vi

hilser velkommen. Flere forlag opfordrede til at lade kvalitetsvurderingen veje tungere end prisvurderingen.

Kortlægning af materialer til naturvidenskab

I november 2018 modtog udvalgte forlag en henvendelse fra STUK (Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet), hvor STUK oplyste, at de havde bedt et undervisningsforlag om at gennemføre en kortlægning af eksisterende materialer og forløb om talentudvikling i de naturvidenskabelige fag i grundskolen og på de gymnasiale uddannelser i Danmark, Norge og Sverige. Ifølge STUK skulle kortlægningen give et overblik over, hvor der allerede findes relevant materiale, og hvor der er behov for udvikling af nye materialer.

Danske Forlags medlemmer støtter fuldt op om ønsket om at kortlægge det pågældende marked, men Danske Forlag reagerede på henvendelsen og kritiserede, at STUK havde betalt en kommerciel aktør i markedet for at indhente og dermed få indblik i konkurrencefølsomme oplysninger fra konkurrenterne. På møder og skriftligt opfordrede vi STUK til at trække undersøgelsen tilbage, da der var risiko for, at leverandører uforvarende pga. den legitimitet, som STUKs brev giver henvendelsen, kunne komme til at videregive konkurrencefølsomme oplysninger til en konkurrent. Vi foreslog STUK enten selv at udføre undersøgelsen eller få en uafhængig konsulent til at udføre undersøgelsen. Vi modtog senere et rapportudkast og meddelte STUK, at udkastet var så mangelfuldt og behæftet med så mange fejl, at det savnede mening at forsøge at reparere på det. Samtidig understregede vi, at hvis STUK alligevel skulle beslutte at offentliggøre rapporten, så måtte Danske Forlag forbeholde sig at rejse indsigelser både i forhold til processen, metoden og indholdet.

Ulige konkurrence fra offentlig produktion af læremidler

I foråret 2018 kontaktede Danske Forlag Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier (DEG), som havde formuleret en vejledende aftale om undervisernes ophavsrettigheder til undervisningsmateriale, som skulle ligge til grund for lokalaftaler på erhvervsskoler og erhvervsgymnasier.

Aftalen ville i den fremlagte udformning i realiteten medføre, at alle former for ophavsrettigheder til undervisningsmateriale kommer til at tilhøre institutionerne. Dermed lagde aftalen hindringer i vejen for forlagenes muligheder for at samarbejde med underviserne på erhvervsskolerne om udgivelse af læremidler. Bidrag fra undervisere på erhvervsskolerne er vigtige ved frembringelsen af læremidler, fordi det sikrer, at forlagene har en tæt kontakt med undervisningsmiljøet og de behov, der er på skolerne. Undervisere vil ofte ved udformningen af input til læremidler benytte tekster, billeder, grafikker m.m., som har været afprøvet i undervisningen. Det sikrer en god sammenhæng mellem læremidlerne og den praktiske undervisningsvirkelighed, og det vil derfor få betydning for læremidlernes kvalitet og relevans, hvis undervisernes mulighed for at genanvende sådanne materialer bliver forhindret.

Danske Forlag mødtes med DEG og uddybede konsekvenserne af aftalen for udgivelsen af læremidler. DEG slog fast, at det ikke er DEG's hensigt, at modelaftalen skal medføre u hensigtsmæssige hindringer for forlagsbranchen eller forhindre udgivelser af læremidler. Ligeledes slog DEG fast, at

det ikke er hensigten at fremprovokere et paradigmeskifte fra privat til offentlig produktion af læremidler. Det er vigtige og principielle udmeldinger fra DEG, som vi håber også vil være afspejlet i den endelige aftale.

Copydan Tekst og Node

I februar 2019 udbetalte Tekst og Node 328,8 mio. kr. til mere end 75.000 danske og udenlandske rettighedshavere. Vederlagene stammer primært fra grundskoleområdet (160 mio. kr.). Det næststørste indtægtsområde er de forberedende erhvervs- og ungdomsuddannelser, som bidrager med samlet 72 mio. kr. 84 % af kopieringen er af faglitteratur, mens 7 % stammer fra kopiering af skønlitteratur. Det siger sig selv, at indtægterne fra kopiering er væsentlige ift. investeringer i bl.a. nye læremidler, og Danske Forlag prioriterer derfor arbejdet i Tekst og Node højt.

I foråret 2018 blev udgiverkredsen i Tekst og Node enige om, at medlemsorganisationerne kan benytte dele af de ufordelbare midler fra uddannelsesområdet til f.eks. at finansiere medlemsorganisationernes ophavsretlige arbejde. Det betyder, at det dermed ikke kun er medlemmerne af Danske Forlag, som er med til at finansiere det arbejde, som Danske Forlag udfører f.eks. ift. EU's ophavsretsreform og ift. håndhævelse af forlagenes rettigheder over for piratkopiering. Det er arbejde, som er helt afgørende for at sikre rettighedsindtægter, og som alle forlag har glæde af, og derfor er det rimeligt at kunne benytte nogle af de ufordelbare midler.

Politisk har der i 2018 fortsat været stor fokus på den udvidede aftalelicensmodel, som administreres af Copydan Tekst og Node, fordi den er udfordret af EU-Kommissionens reformplaner om en revision af ophavsretten. [Se Danske Forlags bestyrelses årsberetning under ophavsret.](#)

På Tekst og Nodes generalforsamling i foråret 2018 blev næstformanden i Danske Undervisningsforlag, Hanne Salomonsen, genvalgt som formand.

Nordisk Læremiddelkonference

I 2018 blev forberedelserne af Nordisk Læremiddelkonference igangsat. Konferencen afholdes hvert andet år i de nordiske lande og tiltrækker omkring 80 nordiske udgivere af læremidler til grundskolen og ungdomsuddannelserne. I august 2019 afholdes konferencen i København og arrangeres af Danske Forlag. Temaet denne gang er digitalisering i folkeskolen og ungdomsuddannelserne.

Medlemsmøder

Medlemsmøder april 2018 – april 2019

25.03.19: Møde om Lix' undersøgelse af studerendes ulovlige kopiering

04.03.19: Møde om SKIs udbud af rammeaftale for indkøb af digitale læremidler

04.03.19: Møde om Bogforum 2019
04.02.19: Møde om dansk fællesstand på Frankfurt bogmesse
16.01.19: Møde om naturfagsstrategi og nyt teknologifag
10.12.18: Møde om moms af royalty
07.12.18: Møde med EdTech Denmark
07.11.18: Møde om streaming og revenue sharing
05.10.18: Møde om AULA – fremtidens kommunikationskanal i folkeskoler og dagtilbud
27.08.18: Møde om FGU – Forberedende Grunduddannelse
26.06.18: Møde om ulovlig kopiering af læremidler på videregående uddannelser
04.06.18: Møde om Amazon

Medlemmer af bestyrelse og forretningsudvalg

Danske Forlags bestyrelse

Ulrik Hvilshøj, tidl. Gads Forlag (formand)
Lars Boesgaard, Lindhardt og Ringhof (næstformand)
Lene Juul, JP/Politikens Forlag
Søren Møller Christensen, Forlaget Vandkunsten
Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag
Erik Bjerager, Kristeligt Dagblads Forlag
Ilse Nørr, Modtryk
Morten Hesseldahl, Gyldendal

Danske Undervisningsforlags forretningsudvalg

Cliff Hansen, Alinea (formand)
Hanne Salomonsen, Gyldendal Uddannelse (næstformand)
Michael Haase, Haase Forlag
Gorm Nielsen, Alrune – Special-Pædagogisk Forlag (udtrådt 03.05.18)
Henrik Borberg, Forlaget Multivers
Torben Thuesen, Special-Pædagogisk Forlag (udtrådt 12.12.18)
Rikke Luna Hall Sommer, FADL's Forlag
Tove From Jørgensen, GO Forlag
Anette Wad, DJØF Forlag
Thomas Skytte, Praxis
Lise Scharff, Polyteknisk Forlag
Birgit Vrå, Samfundslitteratur
Signe Lindskoug Hansen, Dansk Psykologisk Forlag
Birte Ravn Østergaard, Systime
Jørgen Korsgaard, Forlaget Matematik

Repræsentanter i udvalg m.v.

Danske Forlag har i årsberetningen valgt at sætte fokus på ovenstående temaer, men har herudover frivillige repræsentanter siddende i diverse udvalg, bestyrelser m.m., som gør en stor indsats for at sikre, at forlagenes synspunkter bliver hørt. Vi takker medlemmerne for den indsats, der ydes. En oversigt over Danske Forlags repræsentanter i forskellige nævn, udvalg m.m. findes på foreningens hjemmeside: <http://danskeforlag.dk/om-danske-forlag/udvalg-og-tillidsposter>

BogForums Messeudvalg	Julie Paludan-Müller, Gyldendal
	Camilla Høy, JP/Politikens Forlagshus
Copydan AVU-kopier	Rikke Sommer, Fadl's Forlag
Copydan KulturPlus	Rikke Sommer, Fadl's Forlag
Copydan Fællesforeningen	Hanne Salomonsen, Gyldendal
Copydan Verdens TV	Rikke Sommer, Fadl's Forlag
Copydan Tekst & Node	Hanne Salomonsen, Gyldendal
	Suppleant: Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
Det danske Forfatter- og Oversættercenter Hald	Marianne Alenius, Museum Tusulanums Forlag
Digitalt Udvalg	Marianne Alenius, Museum Tusulanums Forlag, Jeppe Mossin, Gyldendal, Jeppe Branner, L&R, Jakob Harden, JP/Politikens Forlag, Christine Bødtcher-Hansen (sekretær), Danske Forlag
Federation of European Publishers, FEP	Ulrik Hvilshøj, tidl. Gads Forlag, Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
Foreningen Uglevirke	Søren Møller Christensen, Forlaget Vandkunsten, Gert B. Nielsen, Forlaget Matematik Suppleant: Gertrud Smith, L&R
Forfatterskolens bestyrelse	Jacob Søndergaard, Rosinante&Co.
	Suppleant: Louise Kønigsfeldt, Rosinante&Co
FUI, Fonden Undervisnings Information	Gorm Nielsen (formand), Specialpædagogisk Forlag
	Henrik Gejlager, Gyldendal
	Suppleanter: Cliff Hansen, Alinea (for Gorm Nielsen) og Michael Haase, Haase og Søns Forlag (for Henrik Gejlager)
International Publishers Association, IPA	Ulrik Hvilshøj, tidl. Gads Forlag, Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
Jubilæumslegatet	Ulrik Hvilshøj (født), tidl. Gads Forlag
	Lene Juul, JP/Politikens Forlag
	Lars Boesgaard, L&R
Kulturministeriets Netarkivs redaktion	Henrik Borberg, Forlaget Multivers
Statens Kunstfonds Repræsentantskab	Søren Møller Christensen, Forlaget Vandkunsten

Statens Kunstfonds dialogforum vedr. projektstøtte for litteratur	Nya Guldberg (Lindhardt og Ringhof)
	Sofie Voller (Politikens Forlag)
	Jenny Thor (Gyldendal)
	Karina Bell Ottosen (Aarhus Universitetsforlag)
Metadata-gruppe (Thema og Onix)	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag, Bo Dybkær, Boghandlerforeningen, Karin Erfurt, Boghandlerforeningen, Martin Steenberg, Boghandlerforeningen, Johannes Hagner Hvilsom Larsen, Gyldendal, Gertrud Smith, L&R, Kent Vedel, L&R, Lise Scharff, Polyteknisk Forlag, Jan Saarup-Hansen, Polyteknisk Forlag, Kim Holmgaard, Saxo, Morten Dvinge, Saxo, Flemming Pedersen, DBK, Marie Melson, JP/Politikens Forlag, Jakob Harden, JP/Politikens Forlag, Steffen Sørensen, Publizon, Dave Kensington, Aarhus Universitetsforlag, Marie Bilde, Pruneau, Tyge Brink, Mofibo, Line Jung Lindhard, DBC, Lisbeth Bang Nielsen, Dafolo, Charlie Jensen, Arnold Busck, Finn Pedersen, Index Retail, Stig Kølbæk, Index Retail
Nordisk Forlæggerråd	Deltagerne i rådets møder udpeges af de respektive landes bestyrelser. Der er intet krav om, at delegaterne er medlem af de respektive landes bestyrelser.
Ophavsret.dk	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
Projektgruppe vedr. skolebogsmessen i Århus	Gorm Nielsen, Specialpædagogisk Forlag
Projektgruppe vedr. Læringsfestivalen	Gorm Nielsen, Specialpædagogisk Forlag
Rettighedsalliancen, bestyrelse	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
Statistikudvalget	Bjarne Ponikowski (formand), Gyldendal.
	Michael Haase, Haase og Søns Forlag
	Ulrik Hvilshøj, tidl. Gads Forlag
	Søren Stevnhoved, Lindhardt og Ringhof
	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag, er bisidder
Udvalget for videnservice og rådgivning, Dansk Erhverv	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
STIL, styregruppe for Materialeplatformen	Cliff Hansen, Alinea
STIL, følgegruppe for it i folkeskolen	Christine Bødtcher-Hansen, Danske Forlag
	Suppleant: Charlotte Enevoldsen, Danske Forlag
Årsmødevalgte revisorer for Danske Forlag	Michael Haase, Haase & Søns Forlag, Bjarne Ponikowski, Gyldendal

Medlemmer

Almennyttigt Forlag	Forlaget Hovedland	Kristeligt Dagblads Forlag
Alt i Ord	Forlaget Klingbjerg	Lindbak + Lindbak
Arkitektens Forlag	Forlaget KOTU	Lindhardt og Ringhof A/S
Bechs Forlag - Viatone	Forlaget MATEMATIK	Modtryk
Bibelselskabs Forlag	Forlaget Multivers	Museum Tusculanums Forlag
Bogværket	Forlaget NG	Nota
Content Publishing	Forlaget Pressto	Nucleus Forlag
Dansk BiblioteksCenter	Forlaget Pøhler	Polyteknisk Forlag
Dansk Psykologisk Forlag	Forlaget Snepryd	PRAXIS
Dansk Sprognævn	Forlaget Vandkunsten	Rhodos, Internationalt Forlag for
Dansklærerforeningens Forlag	Forlaget Vestegnen	Videnskab og Kunst
Det Danske Sprog- og	Gads Forlag	Rydendahl Forlag
Litteraturselskab	Gladiator	Samfundslitteratur
DigTea	GO Forlag	SBi Forlag
DreamLitt ApS	Gyldendal	Sex & Samfund
Etlivsomordblind.dk	Historia Forlag	Silverbell Books
Fadl's Forlag	Haase Forlag	Swann
Forlaget Bostrup	Iliniusiorfik Undervisnings-	Syddansk Universitetsforlag
Forlaget Brændpunkt	middelforlag	Tornmountain
Forlaget Columbus	Informations Forlag	Trap Danmark
Forlaget EgoLibris	Jens Munk	TUR Forlag
Forlaget Epsilon	JP/Politikens Forlag	U Press
Forlaget Eudor	Jurist- og Økonomforbundets	Vild Maskine
Forlaget Forlæns	Forlag	Aalborg Universitetsforlag
Forlaget Haristios	Koncentrat	Aarhus Universitetsforlag